

Arkivsaknr PLAN-19/00423-102
Saksbehandler Kjell Grønsberg

Saksgang
Kommune- og byutviklingsutvalget
Kommunestyret

Møtedato
10.06.2021
23.06.2021

Plan 1920 – Detaljregulering E8 Sørbotn – Laukslett – presisering av vedtak i tilknytning med handsaming av klage frå Torhild Hauan

Kommunedirektøren sin innstilling til vedtak:

1. Atkomst til utmark til eigedom 27/4 ved Lauksletta blir sikra via kommunal veg og inn på fylkesveg. Plankart revidert 21.04.2021, med regulert avkøyring til eigedomen, blir vedtatt.
2. Det blir ikkje gjeve oppsettande verknad for nytt vedtak i reguleringsplanen

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Mette Mohåg
Avd.direktør, Bymiljø

Kva saka gjeld

Saka gjeld presisering av vedtak i tilknytning med klage frå Torhild Hauan over vedtak av plan 1920 detaljregulering E8 Sørbotn-Laukslett, vedtatt i kommunestyret den 25.11.2020 i sak 164/20.

Samandrag

Saka gjeld presisering av kommunestyret sitt vedtak i tilknytning med klage frå Torhild Hauan og ikkje øvrige klagar frå andre klagepartar. Det vert understreka at kommunestyret gyldig vedtok reguleringsplanen i møte den 26.08.2020

Klagen frå Torhild Hauan omhandlar at eigedomen ikkje var sikra atkomst til utmark i reguleringsplanen. I vedtaket den 25.11.2020 står det at klagen vert tatt til følgje og at ny avkøyring blir tatt inn i plankartet.

I denne samanheng må det påpeikast at når klagen vart tatt til følgje, vart det ikkje avklart kor denne atkomsten til utmarka skal vere. I svarbrev frå kommunen til grunneigar Torhild Hauan den 02.12.2020, vart det orientert om innhald i vedtaket og at Statens vegvesen vil ta kontakt for å finna ein foreinleg løysing for denne atkomsten. Det har i ettertid komen fram at klagar og Statens vegvesen er heilt usamd om kor atkomst til utmarkseigedomen skal vere. Det er difor nødvendig at kommunestyret presiserer dette.

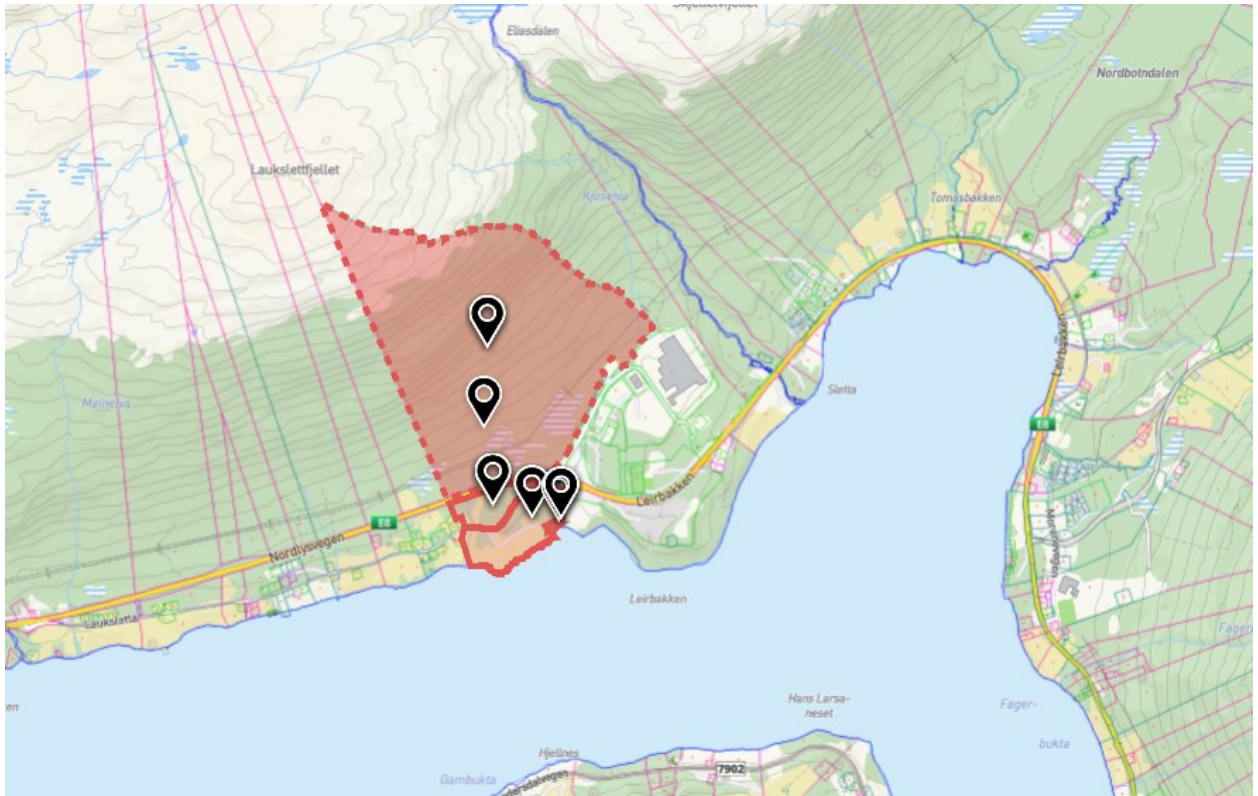
Den 23.02.2021 vart planforslaget elles sendt i retur frå Statsforvaltaren i Troms og Finnmark. Statsforvaltaren syner til vedtaksprotokollen kor det står at det skal gjevast underretning om endringa med opplysning om klageadgang. Statsforvaltaren skriv at ved deira klagehandsaming tar ein stilling til det fullstendige planvedtaket i ein sak. Dette inneberer at alle endelege endringar med det materielle innhaldet i plandokument må kome Statsforvaltaren for vurdering. Tromsø kommune ser at saka skulle vore sendt til aktuelle partar for underretning, då med oppdaterte plandokument og med informasjon om ny klageadgang, før den vart sendt til Statsforvaltaren i Troms og Finnmark.

I saksutgreiinga blir det gjennomgått kva oppfølging og kontakt som har vore mellom Statens vegvesen, heretter nemnt som SVV og grunneigaren. Eining for klima, miljø og landbruk har vidare gjort vurderingar av gjeldande landbrukseigedom og behovet for atkomst. Utfrå omsynet til blant anna trafiktryggleik, økonomi og samfunnsnytte er administrasjonen samd med SVV om at klagaren sitt ønskje om atkomst ikkje bør etterkomast. Administrasjonen tilrår difor at atkomst blir regulert inn slik som synt i plankart revidert 21.04.2021.

Saksutgreiing

Som del av oppfølging av kommunestyret sitt vedtak den 25.11.2020, har det vore avhalde møte mellom SVV og Torhild Hauan om å finna ein foreinleg løysing med atkomst til utmarka. I denne runden har det altså synt seg at partane står langt frå kvarandre. Medan grunneigar ønskjer at atkomsten skal vere som i dag eller med undergang på same stad, har SVV føreslått løysing med atkomst via kommunal veg og framtidig fylkesveg med lengde 1100 meter. Grunneigar har i etterkant engasjert advokat for å krevje atkomst etter løysing som ho meiner vart tatt til følgje i kommunestyret sitt vedtak den 25.11.2020.

Dagens E8 blei bygd rundt 1970-1971. Det blei då etablert avkøyring frå hovudeigedomen og opp til E8, og frå utmark og ned til E8. Hovudeigedomen er kopla til det kommunale vegnettet. Ifølgje SVV ville ikkje dagens avkøyring ut på E8 blitt godkjent av omsyn til trafiktryggleik. Dette knyt seg til type veg, høg trafikkmengde, fartsnivå med vidare.

Figur 1: Markering av eigedom 27/4 ved Lauksletta og Leirbakken.

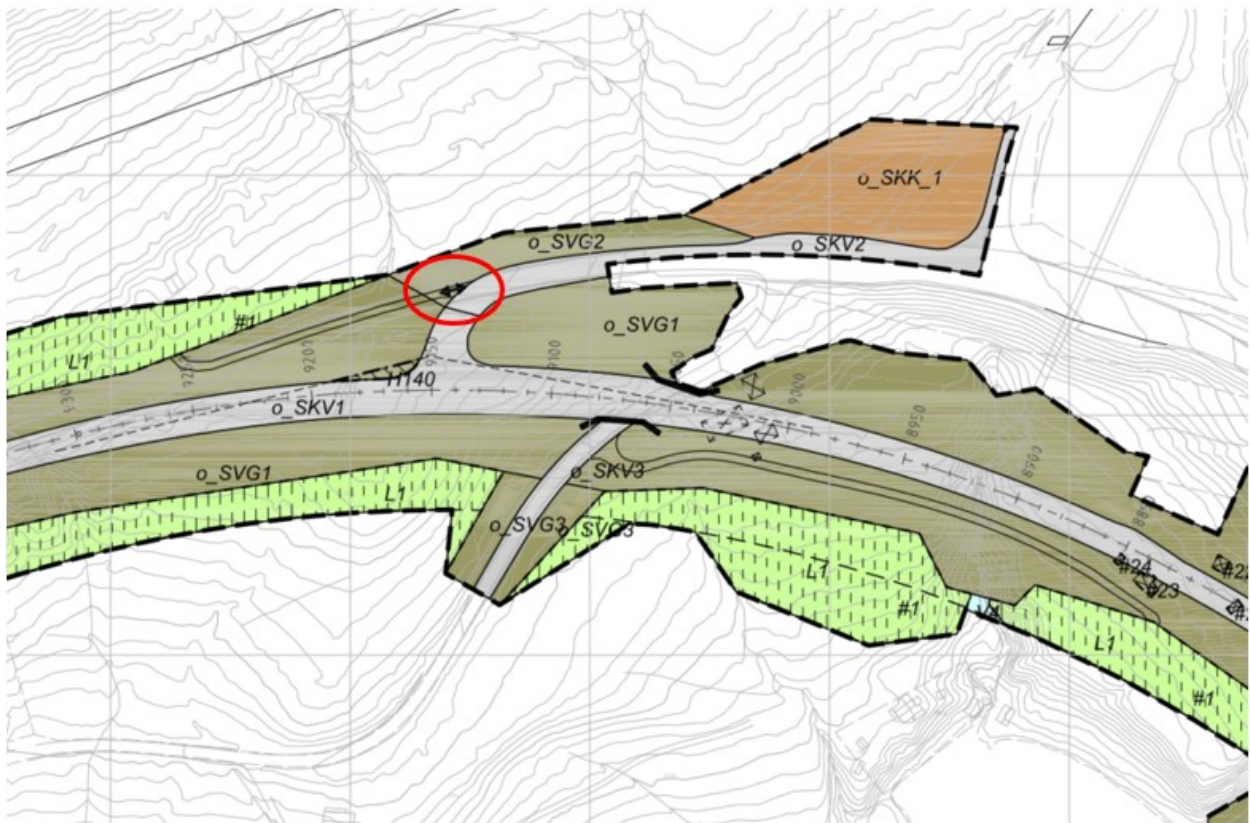
Figur 2: Dagens tilknytning mellom hovudteig og utmarksteig med lengde om lag 200 meter frå våningshus til sommarfjøs over E8, eigedom 27/4

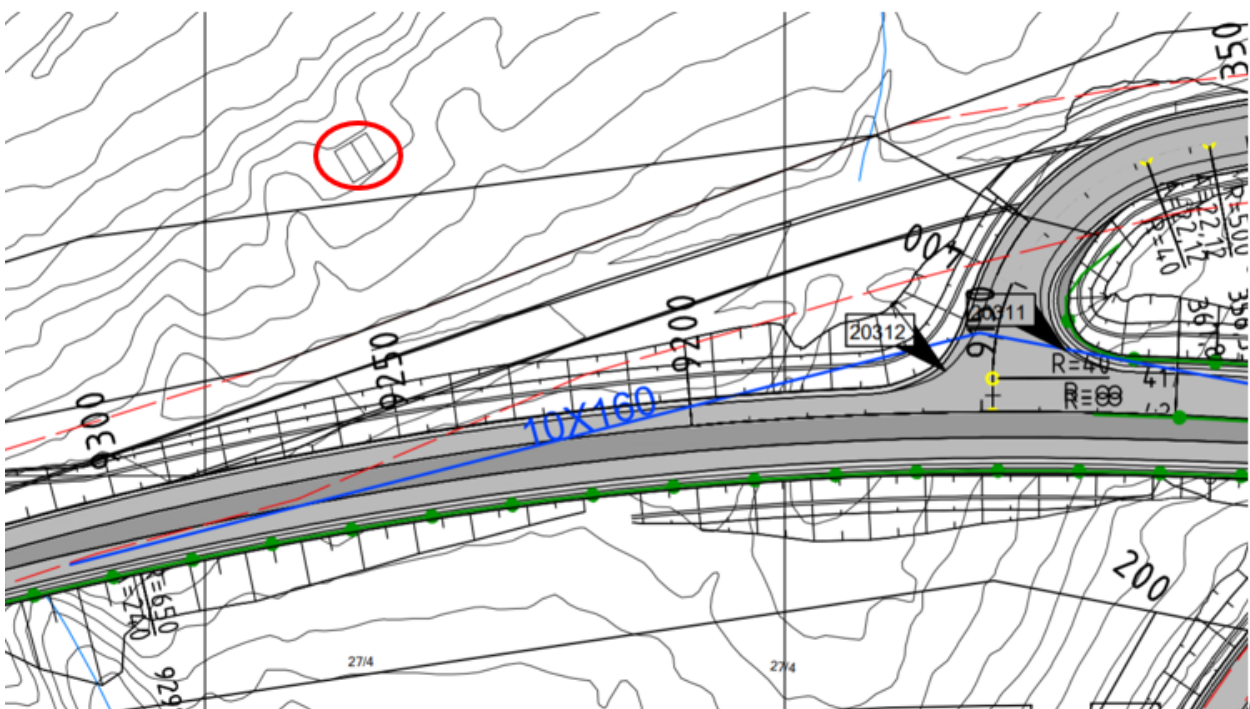
Figur 3: Dagens atkomst til sommarfjøs frå E8. Sommarfjøs til høgre i biletet.

Figur 4: Dagens kryssingspunkt markert med raud pil over E8 for eigedom 27/4.

Figur 5: Utsnitt av plankart med innteikna avkjøringspil markert med raud sirkel, revidert 21.04.2021

Figur 6: Utsnitt av vegprofil forbi eigedom 27/4. Sommarfjosen er markert med raud sirkel. Grunna nærleik til kryssområdet til framtidig fylkesveg er vegen i dette området planlagt breidare og anlagt med heiltrukken sperrelinje forbi dagens atkomst til utmark. I tillegg blir det etablert rekkverk mot nedsida av E8, markert med grøn linje.

Møte mellom vegvesen og grunneigar, den 16.03.2021

I møtet den 16. mars gjorde vegvesenet det klart at det ikkje kan etablerast atkomst over E8 som gjeldande i dag, eller undergang på same stad. SVV framheldt at ettersom grunneigar får ein trygg atkomst til eigedomen via det kommunale vegnettet så kan det ikkje forsvarast økonomisk å etablere ein undergang, sjølv om grunneigar får ein lengre køyreveg med traktor. Vidare framkjem det at SVV skal bruka tildelte midlar på ein effektiv måte. Det å bruka fleire millionar på ein kortare atkomst til ein eigedom står ikkje i høve til nytten for storsamfunnet. Vegvesenet syner elles til fire andre eigedomar langs strekinga som får forlengta atkomstveg til utmark i spennet frå 1400 m til 2350 m. I alt er det 16 eigedomar som får forlengta atkomstvegar til utmark.

Figur 7: Statens vegvesen sitt forslag til løysing for atkomstveg til utmark for eigedom 27/4, lengde 1100 meter frå våningshus til avkjørsel mot utmark. Løysinga er i figuren markert med oransje strek langs veg og raud pil til utmark.

Grunneigar held fast ved at ettersom kommunestyret vedtok at klagen vart tatt til følge, inneber dette at løysinga for atkomst anten må vidareførast som i dag med kryssing over E8, eller med undergang på same stad som i dag. Grunneigar har planar om å utvikle eigedomen vidare, og har også spelt inn at dei kan godta ei løysing med undergang i eigedomsgrensa for naboeigedom 27/5 som begge grunneigarar kan nytta. I referatet framkjem det elles at ettersom partane ikkje kom fram til ei foreinleg løysing med atkomst til utmark, har SVV skissert forslag til løysing, jamfør figur 7. Grunneigar påpeikar at tilgangen til eigedomen skal gjelde både for folk, dyr og med køyretøy. Slik løysinga er no med lengde 1100 meter og trafikksituasjon, vil tilgangen til utmarka berre kunne skje med køyretøy/traktor.

Figur 8: Grunneigar Torhild Hauan sitt krav om plassering av atkomst med lengde 200 meter frå våningshus.

Brev frå grunneigar sin advokat Anders Rydmark, 09.04.2020

Med grunnlag i usemja mellom partane, har grunneigar sendt brev til kommunen via advokat Anders Rydmark for å gjere greie for faktiske tilhøve og rettsleg side. Advokat tar innleiingsvis opp historikken til garden, tilhøve til tidlegare utbygging av E8 og korleis ein tidlegare tok omsyn til atkomsten til utmarka.

Grunneigar har i korrespondansen i tilknytning med utarbeiding av reguleringsplan, framhalde det viktige med at dagens atkomst må vidareførast. Reguleringsplanen vart difor påklagd då kommunestyret vedtok reguleringsplanen den 26.08.2020, utan at det vart tatt høgde for avkøyring/overgang over E8. Verken grunneigar eller SVV påklagde vedtaket frå kommunestyret, og vart dermed bindande for begge partar.

Advokaten skriv at eigedomen er eit aktivt gardsbruk der grunneigar har hatt garden som einaste arbeidsplass sidan 2015. Grunneigar har allereie investert store beløp i gardsdrifta og ytterlegare investeringar er planlagt i tida som kjem. Advokaten understrekar at grunneigar påklagde rettidig at atkomsten til utmark ikkje var tatt med då kommunestyret vedtok reguleringsplanen den 26.08.2020. Dersom kommunestyret ønskjer å omgjere vedtaket og fatte eit nytt vedtak, ber advokaten om at vedtaket og reguleringsplanen vert gjeve oppsettande verknad, slik at grunneigar får høve til å prøva lovlegheita av eit eventuelt nytt vedtak i domstolane.

Grunngjeving frå Statens vegvesen, notat 23.04.2021

I vedlagt notat frå SVV står det at dagens avkøyring til utmark frå E8 ikkje kan vidareførast grunna forskyving av vegen og etablering av filterfelt/avkøyringsfelt med heiltrukken sperrelinje forbi dagens avkøyring til utmark, jf. figur 6. Avkøyring til utmark nord for E8 vert kopla til framtidig fylkesveg – ein veg med lågare fartsgrense enn dagens E8.

Grunneigar får lengre køyreveg, men får køyre under ny E8 og ny fylkesveg i undergangar. SVV syner til strekninga Sørbotn – Hans Larsa neset der i alt 16 eigedomar får lengre køyreveg til utmark, og der fire av desse får frå 1400 m til 2350 m. Med grunnlag i dette oppfattar SVV at det ikkje føreligg forskjellshandsaming av grunneigaren.

Ifølgje SVV er det ikkje aktuelt å etablera ein eigen undergang for denne eine grunneigaren, ettersom det kommunale vegnettet kryssar under ny E8 og ny fylkesveg i undergangar. SVV skriv at dette er ein offentleg løysing som er til fordel både for trafikantar på E8 og for grunneigarar på Laukslett.

SVV opplyser elles om at dagens avkøyring ut på E8 ikkje ville blitt godkjent av omsyn til trafikktryggleik, iht. *Retningslinjer for behandling av avkjørselssaker, Håndbok R701*. Dette knyt seg til type veg, høg trafikkmengde, fartsnivå med vidare. Jamfør veglova § 41 kan SVV flytte eller endra avkøyringar frå offentleg veg, sjølv om det medfører ulempe for brukaren. SVV er ikkje samd med grunneigar om at dagens plassering er svært praktisk for dyrehald, då med tanke på trafikktryggleik. Det gjeld både for dyra som skal kryssa vegen og trafikantane på E8. Trafikktilhøva på E8 Laukslett har endra seg markant sidan avkøyringane blei etablert tidleg på 1970-talet. Framtidig fylkesveg vil elles ha langt lågare trafikkgrunnlag.

SVV har vurdert kostnaden for undergang til å utgjere mellom 9-12 mill. kr. Dette gjeld prisen for ein plassbygd undergang gjennom E8 med lysopning HxB 4,0m x 3,5m. Det vert forklart at undergangen må byggast på skrå gjennom E8 med ein lengde på ca. 22 meter, og med mellombels omkøyringsveg. Dette er ifølgje SVV ein stor kostnad vurdert opp om nytten, som ifølgje grunneigar avgrensar seg til transport av sauer til utmarksbeite på våren og retur på hausten. I følgje SVV er føreslått atkomstveg via offentleg vegnett valt med bakgrunn i sektoransvaret for blant anna trafikktryggleik og ut frå samfunnsøkonomiske omsyn.

Eining for klima, miljø og landbruk sine vurderingar om behov for avkøyring frå ny E8 for eigedom 27/4

Tromsø kommune ved landbruksforvaltninga - Klima, miljø og landbruk, har vurdert behovet for avkøyring frå ny E8 for eigedom 27/4.

Her framkjem det at eigedomen er vurdert som relativt stor i Tromsø samanheng, med 36,4 dekar fulldyrka jord og 592 dekar produktiv skog. Størrelsen gjer at eigedomen har både buplikt og priskontroll. Eigedomen er i aktiv drift. Dagens produksjon er beskjedne, med bær og blomsterproduksjon, men eigaren har nyleg investert i utvikling av bærproduksjon. Det er ikkje kommersiell husdyrdrift på garden, men ifølgje eigar er dette planlagt i framtida.

Landbruksforvaltninga vurderer at garden har gode føresetnader for framtidig husdyrdrift. At eigedomen ikkje har husdyrdrift per i dag er eit vurderingsmoment, men landbruksforvaltninga understrekar at det er viktig å oppretthalde potensiala for framtidig landbruksdrift.

Utmarka har betydelege ressursar med 533,8 dekar produktiv skog, men også som utmarksbeite. Eit område på 1,2 dekar rundt sommarfjøsene er klassifisert som innmarksbeite. Utmarksteigen strekk seg heile vegen nord for Leirbakken industriområde. Tilgangen til store delar av utmarka vil ikkje bli påverka negativt av ny E8.

Landbruksforvaltninga skriv at det først og fremst er tilgangen til sommarfjøsene og området rundt det som vil bli vanskelegare. Her blir køyrevegen betydeleg lengre, men det vil på den andre sida ikkje vere nødvendig å kryssa E8. Ut frå tilgjengelege bilete er sommarfjøsene i dårleg stand, og det er vanskeleg å sjå den kommersielle verdien i bygninga slik den framstår i dag.

Landbruksforvaltninga skriv at ny E8 vil avgrensa grunneigaren sin tilgang på delar av utmarka, som inneberer meirarbeid ved framtidig dyrehold ettersom sauene sannsynlegvis må fraktast i hengar til utmarka. Slik ny atkomstveg er planlagt vil tilgangen til utmarka vere like god eller betre som i dag.

Landbruksforvaltninga vurderer Lauksletta som eit potensielt godt jordbruksområde, og det er viktig å sikre god tilgang til utmark for heile området. Dette blir best sikra gjennom ein heilskapleg vurdering av fellesovergangar/undergangar. Det er følgeleg også fordel med direkte tilgang til utmarka utan å bruka større trafikkert veg.

Situasjonen her er spesiell ettersom vegutbygginga avgrensar seg til dei austre delane av Lauksletta, og det er i praksis berre gnr. 27/4 som vil bli påverka.

Landbruksforvaltninga meiner det viktigaste er å sikre alle gardsbruk av ein viss størrelse relativt god tilgang til utmark. I dette tilfelle vert det vurdert at eigedom 27/4 får ein ulempe, men har framleis relativt god tilgang til utmarka. Landbruksforvaltninga ønskjer ikkje å vurdere om undergang for denne eine eigedomen står i samsvar med den samfunnsøkonomiske nytten av tiltaket.

Byplan sine vurderingar

Formålet med føreliggande sak er å få presisert kommunestyret sitt tidlegare vedtak, som først og fremst handlar om at atkomst til utmarkseigedom skal vere sikra. Sikring av atkomst til utmarkseigedom var ikkje tatt med i tidlegare plankart, og det er dette kommunestyret har tatt til følge i handsaminga av klagen den 25.11.2020. Det blir ingen endring av atkomsten til hovudteigen som går via kommunal veg.

I føreliggande sak har det elles vore viktig å få belyst utfyllande begge partar sin ståstad angående løysing til avkøyring for eigedomen. Det er også gjort landbruksfagleg vurdering av tilgangen til heile eigedomen. Grunneigar har vore tydeleg på at avkøyringa må vere der den er i dag, anten over E8 eller med undergang på same stad.

Ved bruk av omgrepet «ny avkøyring» i vedtaket, og at det i underretningsbrevet den 02.12.2021 står at vegvesenet vil ta kontakt for å finna ei forenleg løysing, er det rimeleg å anta at løysinga ikkje ville bli akkurat lik, eller nøyaktig der avkøyringa er i dag. Dette særleg også når ny E8 er blitt regulert med ny kurvatur og utforming rett ved kryssområdet til Leirbakken industriområde. Utfrå plankart ser ein tydeleg at vegen er blitt forskyvd og at vegprofilet er blitt betydeleg breiare grunna nærleik til kryssområdet, jf. figur 6.

Utfrå dette og etter Byplan sine vurderingar, burde det nok vere openbert at det ville bli problemfylt knytt til vurderingane om trafikktryggleik å vidareføra dagens løysing (jf. figur 3 og 4) med avkøyring til sommarfjøsene over ein ny utvida E8. Vurderingane om undergang er elles omtalt utfyllande av SVV, og administrasjonen finn at det ikkje kan forsvarast at det i reguleringsplanen skal stillast krav om dette. Administrasjonen tilrår difor at det vert fatta vedtak om plassering av avkøyring til utmark på eigedom 27/4, som synt på plankart revidert 21.04.2021.

Vedtaket om plassering av avkøyring kan påklagast jamfør Pbl.§ 1-9.

Anmodning om oppsettande verknad på vedtak

Torhild Hauan sin advokat ber om at vedtaket og reguleringsplanen vert gjeve oppsettande verknad dersom kommunestyret vil fatte nytt vedtak i saka. Bakgrunnen for dette er at grunneigar skal ha høve til å prøva lovlegheita av eit evt. nytt vedtak i domstolane.

Kommunen kan som underinstans avgjere oppsettande verknad. Det er kommunestyret som har vedtatt reguleringsplanen, og som skal underinstanshandsame klagen før oversending til Statsforvaltaren. Avgjerd om oppsettande verknad er ikkje delegert. Følgeleg skal kommunestyret også ta stilling til spørsmålet om oppsettande verknad, dvs. utsett iverksetting etter forvaltningslova (fvl.) § 42.

Som det framkjem i dette tilfellet, er det reguleringsplanen som er påklaga, og ei avgjerd om utsett iverksetting vil innebære at ein byggesøknad tilknytt reguleringsplanen ikkje kan handsamast før klagen på planvedtaket er endeleg avgjort. Kommunedirektøren syner her til at det er eit politisk ønskje om å realisera ny E8 gjennom Ramfjorden, og ser ikkje at denne saka er av ein slik karakter at det bør gjevast oppsettande verknad.

Slik saka står vil grunneigar for eigedom 27/4 vere sikra avkøyring til utmark, sjølv om føreslått løysing vil innebære ulempe med lengre atkomstveg. SVV syner til fleire andre grunneigarar på strekninga i denne reguleringsplanen som har fått tilsvarande eller lengre atkomstveg til utmark, og har også vurdert dette opp mot trafikktryggleik, kostnader og samfunnsnytte. Utfrå føreliggande saksdokument vurderer ikkje kommunedirektøren det som sannsynleg at vedtaket vil bli omgjort ved klagehandsaming.

Avgjerd om å ikkje gje vedtaket oppsettande verknad er ikkje eit enkeltvedtak, og kan difor ikkje påklagast. Statsforvaltaren i Troms og Finnmark kan riktig nok som klageinstans sjølv treffa avgjerd om oppsettande verknad, jf. fvl. § 42.

Konklusjon

Med bakgrunn i gjennomgangen over støttar administrasjonen løysinga til atkomst som SVV har teikna inn i revidert plankart, datert den 21.04.2021. Det blir ikkje gjeve oppsettande verknad i reguleringsplanen slik advokat Anders Rydmark ber om i tilknytning med nytt vedtak i kommunestyret for denne klagen.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

Saken returneres kommunen, brev frå Statsforvaltaren 23.02.2021
Møte med Torhild Hauan gnr. 27_4. Referat med tilbakemeldinger fra grunneier.
Skjønn - ekspropriasjonssak
Notat. Vurdering av avkjørsel gnr. 27_4.
Klage på vedtak med vedlegg
Bemerkning datert 9 juni 2020 fra Torhild Hauan
Følgebrev
Nytt oversiktskart
Klage på kommunestyrets vedtak for E8 Vestre trase, plan 1920
Plankart ved Laukslett, markering avkøyringspil
Forslag ny atkomst til utmark, eigedom Torhild Hauan
Plankart E8 Sørbotn-Laukslett planid1920 vedtatt 26.08.2020. Rev. 21.04.21
Reguleringsbestemmelser E8 Sørbotn-Laukslett, vestre trasé. Vedtatt 26.08.2020_revisjon 21.04.21

R010_2-A3-rev
R020_2-el-landskap-A3-rev